

Tanári képesítő vizsga tételsor történelem szakmódszertanból 2027
(osztatlan tanárképzés, RCL képzés)

A vizsgázó diasor (prezentáció) bemutatásával fejt ki a tétel tartalmát. Mind a 16 tételből kell prezentációt készíteni. Ahol A és B tétel van, ott a vizsgázó választja ki, melyiket készíti el a kettő közül. Záróvizsgán érdemes biztosra menni: a prezentációkat pendrive-on is elhozni és felhőbe is feltölteni. A diasort legkésőbb **a meghirdetett időpontig** fel kell tölteni arra az internetes felületre, melynek elérhetőségét megküldjük a záróvizsgázó hallgatóknak.

A diasorok plágium szabályaira ugyanaz érvényes, mint a szakdolgozatok esetén, és ez érvényes abban az értelemben is, hogy nem lehet ugyanaz a diasora a hallgatóknak, tehát minden hallgatónak az egyes tételekből egyéni diasorral kell rendelkeznie. A mesterséges intelligencia (MI) használata az ötleteléshez megengedett, azonban ennek szó szerinti átvétele elégtelen minősítést von maga után. A MI használatát a forrásoknál szintén fel kell tüntetni, jelezni, melyik dia anyagára vonatkozik.

Egy-egy prezentációba címlap nélkül legalább 12, igényesen elkészített dia kerüljön. A felelet értékelésénél a legfontosabb szempont a prezentáció megfelelő szakmódszertani és diszciplináris terminológiával történő bemutatása a feladatnak megfelelően. A prezentációk szó szerinti felolvasása, nem megfelelt értékelést von maga után.

A tételsor elsősorban a középiskolai történelemtanítás igényei alapján készült, mert a közoktatást érintő jogszabályok változása esetén általános iskolában tanító kollégák is kerülhetnek középiskolai oktatásba.

1.

A) Milyen típusú feladatokban jelenik meg az aktuális közép és emelt szintű érettségien az antikvitás (görög-római kor)? Mutassa be őket és értelmezze az érettségi vizsga elvárásain keresztül a 2012- vel kezdődő időszakot vizsgálva!

B) Hogyan mutatná be források segítségével – **FORRÁSELEMZÉSEN, FELADATÁLLÍTÁSON KERESZTÜL** – történelemórán az antik hatalomgyakorlás (pl. a görög demokrácia vagy a római principátus) módszereit?

2.

A) Milyen típusú feladatokban jelenik meg a közép és emelt szintű érettségien az egyetemes középkor világa? **VESSE ÖSSZE ŐKET A VÁLTOZÓ KÖVETELMÉNYEKKEK, ILLETVE A MÉRNI KÍVÁNT KOMPETENCIÁKKAL!**

B) Mutassa be a középkori városra vonatkozó ismeretek oktatását – FORRÁSELEMZÉSEN, FELADATÁLLÍTÁSON KERESZTÜL – képi és audiovizuális források segítségével!

3.

A) Hogyan mutatná be szöveges, képi és audiovizuális források segítségével, FELADATÁLLÍTÁSOKON, FORRÁSELEMZÉSEKEN KERESZTÜL a kereszténység kialakulását, tanait és terjedését?

B). Mutassa be tematikus tervvel (kb. 5 tanóra) és egy tanítási órára készített feladatokkal a vallás és mentalitás kérdéskörét a reformáció korától a XIX. század végéig a Magyar Királyság területén!

4.

A) Mutassa be térképek, TÉRKÉPEKHEZ KAPCSOLÓDÓ FELADATOK segítségével a Római Birodalom örökségét Nyugat- és Közép-Európában a 6–11. században!

B) Hogyan mutatná be történelemórán FORRÁSELEMZÉSEKEN KERESZTÜL a magyarok eredetéhez és a Honfoglaláshoz köthető különböző források (pl. szöveges és képi forrás, régészeti lelet, genetikai vizsgálat) értelmezését?

5.

A) Mutassa be a rendiség kialakulását és értelmezését különböző ÉRTELMEZETT, KONTEXTUALIZÁLT források és ábrák segítségével!

B) Hogyan dolgozná fel fakultációs órán az Aranybulláról alkotott narratíva változását a Rákosi – Kádár korszaktól napjainkig?

6.

A) Mutassa be Hunyadi János törökellenes és Mátyás külpolitikai tevékenységeinek megítélését Bonfiniától napjainkig! Vesse össze az értékelések változását a jelenleg használt középiskolai tankönyvek megfelelő leckéivel!

B) Mutassa be, hogyan jelenik meg Károly Róbert és Hunyadi Mátyás belpolitikája a jelenleg használt középiskolai tankönyvekben! A jelenlegi narratíva és forrásbázis mennyiben segíti/gátolja a kritikai gondolkodás fejlesztését, az ok-okozati összefüggések feltárását, valamint a problémaközpontú oktatást?

7.

A) Milyen módszerekkel és feladatokkal mutatná be a mohácsi vereséget és annak következményeit történelemórán?

B) Mutassa be a Jagelló-kor megítélésének fő elemeit és azok változásait a történetírásban és a történelemtanításban a 19. századtól napjainkig! MELY FORRÁSOKAT, ÉS MIÉRT HASZNÁLNA FEL A TÖRTÉNELEMÓRÁN?

8.

A) **Milyen tanórai** módszerekkel dolgozná fel a Habsburgok és Erdély viszonyát a hosszú 17. században (1591-1711) a Horthy- és Rákosi-korszakbeli narratíva alapján?

B) **Milyen tanórán kívüli** módszerekkel dolgozná fel a Habsburgok és Erdély viszonyát a hosszú 17. században (1591-1711) a rendszerváltás utáni narratíva alapján?

9.

A) Hogyan dolgozná fel emelt szintű történelemórán a **III. Károly koráról** alkotott narratíva változását a kiegyezéstől a Kádár-kor végéig?

B) Hogyan dolgozná fel emelt szintű történelemórán a **III. Károly koráról** alkotott narratíva változását a rendszerváltozástól máig?

10.

A) Hogyan jelenik meg a reformkor a jelenleg használt középiskolai tankönyvekben? Mennyiben segíti/gátolja a jelenlegi narratíva és forrásbázis a kritikai gondolkodás fejlesztését, az ok-okozati viszonyok feltárását, valamint a problémaközpontú oktatást?

B) Hogyan jelenik meg Mária Teréziától II. Lipót uralkodásának végéig a magyar történelem a jelenleg használt középiskolai tankönyvekben? Mennyiben segíti/gátolja a jelenlegi tankönyvnarratíva és forrásbázis a kritikai gondolkodás fejlesztését és az ok-okozati viszonyok feltárását, valamint a problémaközpontú oktatást?

11. Hogyan mutatná be dupla tanórán, feladatok segítségével az áprilisi törvények államszervezetről, egyéni és politikai jogokról és a társadalmi rend átalakításáról szóló rendelkezéseit?

12.

A) Mutassa be a magyar gazdaság fejlődését 1848-1914 között kvantitatív és kvalitatív forrásokon és ezekre épülő feladatokon keresztül egy emelt szintű érettségire felkészítő dupla fakultációs tanórán!

B) Milyen eltérő típusú forrásokkal és ezekre épülő feladatokkal tanítaná a globalizálódó kereskedelem és átalakuló gazdaság témát a 16. századtól az 1929/33-as nagy gazdasági világválságig egy emelt szintű érettségire felkészítő dupla fakultációs tanórán?

13.

A) Hogyan dolgozná fel fakultációs órán Horvátország kb. 1780-1924 közötti történelmét a legfrissebb kutatások tükrében?

B) Mutassa be a magyarországi NEMZETISÉGI KÉRDÉS TANÍTÁSÁNAK PROBLÉMÁIT a közoktatásban használatos tankönyvi narratívák és források, valamint a legfrissebb kutatások ütköztetése mentén!

14.

A) Milyen módszerekkel és feladatokkal dolgozná fel történelemórán a XIX. századi egyetemes gazdaság- és eszmetörténetet?

B) Milyen módszerekkel és feladatokkal dolgozná fel történelemórán a XIX. századi magyar népesedés- és társadalomtörténetet?

15.

A) Az emelt szintű érettségiben megjelenő komparatív esszéfeladatok és értékelésük /PONTOZÁSUK SAJÁTOSSÁGAI (választott témák alapján).

B) Az emelt szintű érettségiben megjelenő diakrón esszéfeladatok és értékelésük /PONTOZÁSUK SAJÁTOSSÁGAI (választott témák alapján).

16.

A) Az 1914-1990 közötti egyetemes történelem megjelenítése, A SÚLYPONTELTOLODÁSOK BEMUTATÁSA a NAT-ban és a változó kerettantervekben (2012–2020).

B) Az 1914-1990 közötti magyar történelem megjelenítése, A SÚLYPONTELTOLODÁSOK BEMUTATÁSA a NAT-ban és a változó kerettantervekben (2012–2020).